येन रूपेण यत्कर्म कृत्वा विष्णुरन्नादोऽभवत्तेन रूपेण तत्कर्म कृत्वान्नादोऽसानीति तदेतत्सर्वमन्नं यदुलूखलमुसलेऽउलूखलमुसलाभ्याᳬ ह्येवान्नं क्रियतऽउलूखलमुसलाभ्यामद्यते ॥१२॥ ते रेतःसिचोर्विलयोपदधाति । पृष्ठयो वै रेतःसिचौ मध्यमु पृष्ठयो मध्यत एवास्मिन्नेतदन्नं दधात्युत्तरेऽउत्तरमेवास्मादेतदन्नं दधात्यरत्निमात्रिऽरत्निमात्राद्यन्नमद्यते ॥१३॥ प्रादेशमात्रे भवतः । प्रादेशमात्रो वै गर्भो विष्णुरन्नमेतदात्मसंमितमेवास्मिन्नेतदन्नं दधाति यदु वाऽआत्मसंमितमन्नं तदवति तन्न हिनस्ति यद्भूयो हिनस्ति तद्यत्कनीयो न तदवति ॥१४॥ औदुम्बरे भवतः । ऊर्ग्वै रस उदुम्बर ऊर्जमेवास्मिन्नेतद्रसं दधात्यथो सर्वऽएते वनस्पतयो यदुदुम्बर एतेऽउपदधत्सर्वान्वनस्पतीनुपदधाति रेतःसिचोर्विलयेमे वै रेतःसिचावनयोस्तद्वनस्पतीन्दधाति तस्मादनयोर्वनस्पतयश्चतुःस्रक्ति भवति चतस्रो वै दिशः सर्वासु तद्दिक्षु वनस्पतीन्दधाति तस्मात्सर्वासु दिक्षु वनस्पतयो मध्ये संगृहीतं भवत्युलूखलरूपतायै ॥१५॥ यद्वेवोलूखलमुसलेऽउपदधाति । प्रजापतेर्विस्रस्तात्प्राणो मध्यत उदचिक्रमिषत्तमन्नेनागृह्णात्तस्मात्प्राणोऽन्नेन गृहीतो यो ह्येवान्नमत्ति स प्राणिति ॥१६॥ प्राणे गृहीतेऽस्मादन्नमुदचिक्रमिषत्तत्प्राणेनागृह्णात्तस्मात्प्राणेनान्नं गृहीतं यो ह्येव प्राणिति सोऽन्नमत्ति ॥१७॥ एतयोरुभयोर्गृहीतयोः । अस्माद्वूर्गुदचिक्रमिषत्तामिताभ्यामुभाभ्यामगृह्णात्तस्मादिताभ्यामुभाभ्यामूर्ग्गृहीता यो ह्येवान्नमत्ति स प्राणिति तमूर्जयति ॥१८॥ ऊर्जि गृहीतायाम् । अस्मादितेऽउभेऽउदचिक्रमिषतां तेऽऊर्जागृह्णात्तस्मादितेऽउभे ऊर्जा गृहीते यᳬ ह्येवोर्जयति स प्राणिति सोऽन्नमत्ति ॥१९॥ तान्येतान्यन्योऽन्येन गृहीतानि । तान्यन्योऽन्येन गृहीत्वात्मन्प्रापादयत तदेतदन्नं प्रपद्यमानᳬ सर्वे देवा अनुप्रापद्यन्तान्नजीवनᳬ हीदᳬ सर्वम् ॥२०॥ तदेष श्लोकोऽभ्युक्तः । तद्धै स प्राणोऽभवदिति तद्धि स प्राणोऽभवन्महा भूत्वा प्रजापतिरिति महान्हि स तदभवद्यदेन-